

De stad als probleem, de stad als oplossing

Grote steden verkeren in crisis. Ongelijkheid groeit, voor mensen die niet meekunnen, is geen plek, ziet socioloog Richard Florida. Investeren in de stad moet uitzicht bieden.

MICHIEL COUZY

AMSTERDAM

Begin deze eeuw maakte Richard Florida (1957) furor met zijn boek *The rise of the creative class*, waarin de Amerikaanse socioloog en hoogleraar steden aanmoedigde zo veel mogelijk creatievelingen aan te trekken. Deze artiesten, techneuten en ontwerpers zouden steden mooier, beter en welvarender maken.

En zo geschiedde, kijk maar naar de ontwikkeling die Amsterdam heeft doorgemaakt. De stad is uitgegroeid tot een bolwerk van creatievelingen, die hier werken en ondernemen en Amsterdam zo een economisch duwtje geven, ook al door de horeca die ze aantrekken.

Niet voor niets was het boek van Florida verplichte kost op de Stopera.

Steden moeten meer bouwen, dichter op elkaar. 'Anders is de stad niet meer van iedereen'

In de jaren na zijn bestseller heeft Florida, naar eigen zeggen, een 'intellectuele transformatie' ondergaan. Creatieve steden als Amsterdam, New York en San Francisco zijn inderdaad creatiever en welvarender dan vijftien jaar geleden. Hij had verwacht dat iedereen in de stad hiervan zou profiteren, maar dat blijkt niet het geval.

De tweedeling in creatieve steden is juist gegroeid, de middenklasse is vertrokken en voor de minderbedeelden is geen plek meer.

"Ik ben te optimistisch geweest," zegt hij in een telefonisch interview. Volgende week komt zijn nieuwe boek uit, *The new urban crisis*, een titel die niets aan duidelijkheid te wensen overlaat. "Een wake-upcall," zegt hij zelf.

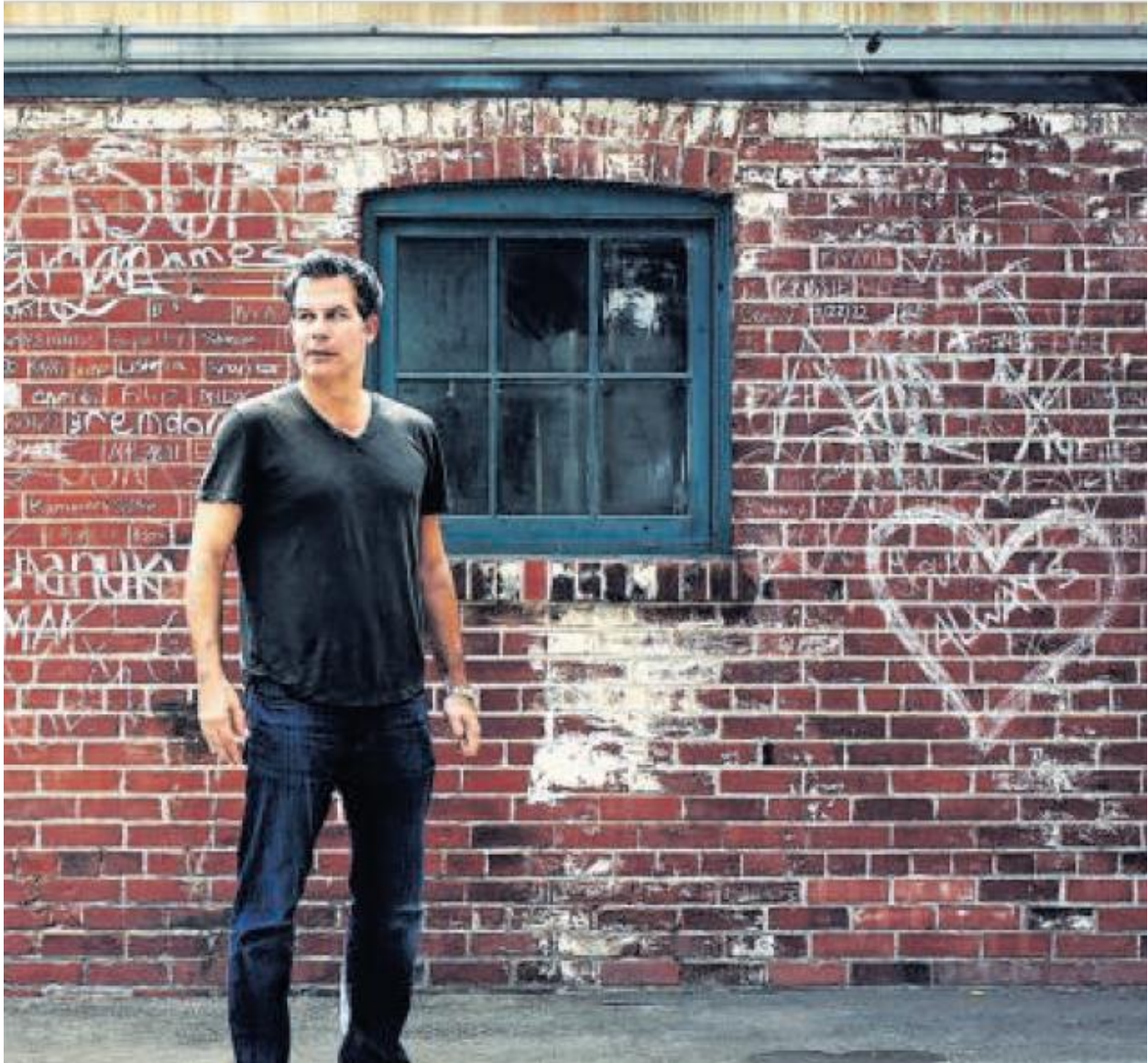
Onderwijzers en agenten

Zijn zorgen komen voort uit een paradox: de meest succesvolle en creatieve steden zijn ook de meest ongelijke. De samenballing van creatievelingen zorgt voor hogere huizenprijzen, waardoor de middenklasse en iedereen die daaronder zit, een leven in de stad niet meer kunnen betalen. Ze vertrekken. "Dezelfde krachten die zorgen voor economische vooruitgang veroorzaken ook segregatie," aldus Florida.

De welgestelden in de binnenstad profiteren, de rest komt op grotere achterstand te staan. Zijn onderzoek is vooral gebaseerd op Amerikaanse steden, maar is ook makkelijk te vertalen naar Amsterdam, een stad die hij goed kent. "De dienstverleners, zoals onderwijzers, agenten en verplegers, kunnen niet meer in de stad wonen."

Zijn stelling wordt onderschreven door onderzoek waarop stadsgeograaf Cody Hochstenbach onlangs promoveerde aan de UvA. Hij toont aan dat de ongelijkheid in Amsterdam groeit. Creatievelingen strijken neer in de wijken in en om de binnenstad, waardoor de prijzen stijgen en oorspronkelijke bewoners moeten vertrekken naar Noord, Nieuw-West of zelfs buiten Amsterdam. De binnenstad wordt rijker, de buitengebieden armer.

Niet alleen de ongelijkheid binnen steden groeit, maar ook tussen de, zoals Florida ze omschrijft, superstar cities en de rest van het land. Deze verschillen kwamen genadeloos naar boven bij recente verkiezingen. In Amerika stemden steden voor Hillary Clinton, het platteland op Donald Trump. Ook bij het brexitreferendum in Engeland waren Londenaren het niet eens met de rest van het land. Bij de Tweede Kamerverkiezingen was Amsterdam een GroenLinksbolwerk in een rechts-conservatieve natie.

Betaalbare huizen

We zitten in het tijdperk van populisten en die spelen graag in op de rancune jegens de steden. "Trump, Wilders, ze zijn tegen steden, elite en kosmopolieten," zet Florida. "Dat is gevaarlijk. Niet de grote bedrijven zorgen voor economische groei, maar de steden. Als je steden aanvalt, val je de economische fundamenten van een land aan."

Zolang de populisten het voor het zeggen hebben, moeten steden zelf het heft in handen nemen. Florida pleit voor sterke, machtige burgemeesters, die zorgen voor progressief elan. Die de ongelijkheid in de stad bestrijden en de middenklasse terughalen door meer betaalbare huizen te bouwen en snel openbaar vervoer aan te leggen. Die docenten en verplegers extra belonen, zodat ze in de dure stad kunnen blijven, zoals VVD-wethouder Eric van der Burg al eens bepleitte.

Burgemeesters die ook het nimbygedrag van de creatieve klasse bestrijden (not in my backyard), want steden moeten meer bouwen, dichter op elkaar en dat roept weerstand op. "We moeten wel, anders is de stad niet meer van iedereen," zegt Florida.

De Amerikaan is 'doodsbang', maar houdt hoop. "Mensen zijn zo boos op stedelingen dat ze stemmen op politici die steden te gronde willen richten. Dat maakt mij bang. Maar ik denk dat we deze krachten kunnen overwinnen, te beginnen in de steden. We hebben een nieuwe droom nodig."

The new urban crisis van Richard Florida verschijnt dinsdag 11 april bij uitgever Basic Books (28 dollar).

DE NIEUWE STEDELIJKE CRISIS VOLGENS FLORIDA

- Groeiende ongelijkheid in de steden, de middenklasse verdwijnt;
- Crisis in de buitenwijken, waar armoede samenklontert;
- Winnaars trekken zich terug achter de hekken in de binnenstad;
- Grote verschillen tussen de 'superster-steden' en de rest van het land;
- Mensen die naar de stad trekken, gaan er niet meer op vooruit.

OPLOSSINGEN

- Bouw meer betaalbare woningen in het centrum;
- Investeer meer in de 'arme' gebieden, zoals in scholen en ontwikkeling van kinderen;
- Geef de middenklasse meer mogelijkheden om in stad te kunnen blijven, verhoog minimumloon in steden, zorg voor stadsbonus;
- Beter en sneller openbaar vervoer
- Bouw dichter op elkaar;
- Meer macht aan de steden en hun burgemeesters.

GOOGLE TRANSLATION BELOW:

The city as a problem, the city as a solution

Large cities are in crisis. Inequality is growing, for people who do not know, there is no place, see sociologist Richard Florida. Investing in the city must offer a view.

MICHIEL COUZY

AMSTERDAM

At the beginning of this century, Richard Florida (1997) made furore with his book *The rise of the creative class*, in which the American sociologist and professor encouraged cities to attract as many creatives as possible. These artists, technicians and designers would make cities more beautiful, better and more prosperous.

And so, just take a look at Amsterdam's development. The city has grown into a bunch of creatures who work and work here and give Amsterdam such an economic push, even though they are attracting the hospitality industry.

Not for nothing was the Florida book mandatory at the Stopera.

Cities need to build more, closer together. "Otherwise, the city is no longer for everyone"

In the years after his bestseller, Florida, in his own words, has undergone an 'intellectual transformation'. Creative cities like Amsterdam, New York and San Francisco are indeed more creative and prosperous than fifteen years ago. He expected that everyone in the city would benefit from this, but that does not seem to be the case.

The division in creative cities has grown, the middle class has left, and for the less-favored is no longer a place.

"I've been too optimistic," he says in a telephone interview. Next week, his new book, *The New Urban crisis*, is a title that leaves nothing to be desired. "A wake up call," he says himself.

Teachers and agents

His worries arise from a paradox: the most successful and creative cities are also the most unequal. The combination of creative wealth causes higher housing prices, which means that middle classes and all those underneath can no longer pay a living in the city. They leave. "The same forces that make economic progress also cause segregation," said Florida.

Benefit of the wealthy in the city center, the rest will be on the backside. His research is mainly based on American cities, but it is also easy to translate to Amsterdam, a city that he knows well. "The service providers, such as teachers, agents and nurses, can no longer live in the city."

His statement is endorsed by research conducted by city geographer Cody Hochstenbach recently at the UvA. He shows that inequality in Amsterdam is growing. Creativity lends down in the districts in and around the city, which causes prices to rise and original residents have to leave north, new west or even outside of Amsterdam. The city is getting richer, the outer areas are poorer.

Not only does urban inequality increase, but also, as Florida describes, superstar cities and the rest of the country. These differences came ruthlessly upwards in recent elections. In America, cities voted for Hillary Clinton, the countryside on Donald Trump. Also at the brexitreferendum in England, Londoners disagreed with the rest of the country. At the House of Representatives, Amsterdam was a GreenLinks bulb in a right-conservative nation.

Affordable homes

We are in the era of populists and those who like to play in the rancidity against the cities.

"Trump, Wilders, they are against cities, elites and cosmopolites," puts Florida. "That's dangerous. Not the big companies provide economic growth, but the cities." By attacking cities, you attack the economic fundamentals of a country. "

As long as the populists have the say, cities must take control of themselves. Florida advocates strong, mighty mayors, who make progressive elan. To fight inequalities in the city and to

reclaim the middle class by building more affordable homes and fast public transport. Those reward teachers and nurses reward so that they can stay in the expensive city, as former VVD elder Eric van der Burg has advocated.

Mayors who also fight nimby behavior of the creative class (not in my backyard) because cities need to build more, closer together and that raises resistance. "We must, otherwise, the city is no longer for everyone," says Florida.

The American is "deadly" but holds hope. "People are so mad at urbanists that they are voting on politicians who want to target cities. I'm afraid, but I think we can overcome these powers, starting in the cities. We need a new dream."

Richard Florida's new urban crisis will be published on Tuesday, April 11, by publisher Basic Books (\$ 28).

THE NEW URBAN CRISIS AFTER FLORIDA

- Growing inequality in cities, middle class disappears;
- Crisis in the suburbs, where poverty converges;
- Winners pull back behind the fences in the